

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		
پایهٔ دهم دوره دوم متوسطه نظری				تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱				
دانش‌آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir				
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره	
۱۲	<p>(دربارهٔ هر دیدگاه، اشاره به یکی از موارد زیر که نشان‌دهندهٔ تفاوت با دیدگاه دیگر باشد، کافی است.) دیدگاه الف: ۱- عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همهٔ جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. ۲- آن‌ها جهان‌های اجتماعی را شبیه یک نوع موجود زنده و تفاوتشان را همانند تفاوتی که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود پیدا می‌کند، می‌دانند. ۳- این جامعه‌شناسان نگاه خطی به تاریخ بشر دارند و جهان‌های اجتماعی را دارای تاریخ؛ یعنی سرگذشت و سرنوشت یکسان می‌دانند. ۴- از نظر آن‌ها جهان‌های اجتماعی در طول هم قرار می‌گیرند و در این مسیر واحد، جوامع مدرن پیشرفته‌تر و جوامع دیگر عقب‌مانده‌اند و باید جوامع پیشرفته را الگوی خود قرار دهند. (ص: ۴۲) (نمره ۰/۵)</p> <p>دیدگاه ب: ۱- در مقابل عدهٔ دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. این اندیشمندان اجتماعی، جهان‌های اجتماعی را در عرض هم قرار می‌دهند. ۲- در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی تاریخ متفاوتی دارند و هیچ‌یک با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهند فقط با روابط متقابل می‌توانند از تجربیات و دستاوردهای یکدیگر استفاده کنند. ۳- آن‌ها جهان‌های اجتماعی را شبیه موجودات متنوع می‌دانند و بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند. (ص: ۴۳) (نمره ۰/۵)</p>						۱	
۱۳	الف) جامعه‌پذیری (۰/۲۵ نمره) و کنترل اجتماعی (۰/۲۵ نمره) (ص: ۸۴) ب) در مواردی همگانی و به عهدهٔ همهٔ افراد جامعه است (۰/۲۵ نمره) و در برخی موارد وظیفهٔ سازمان‌های رسمی و حکومتی است. (ص: ۸۴) (نمره ۰/۲۵)						۱	
۱۴	علل درونی تحولات فرهنگی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود، (ص: ۹۷) (نمره ۰/۵) یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی باز می‌گردد. (ص: ۹۷) (نمره ۰/۵)						۱	
۱۵	به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد (ص: ۱۰۱) (نمره ۰/۵) و عناصر اساطیری و مشرکانهٔ آن‌ها را نپذیرفت. (ص: ۱۰۱) (نمره ۰/۵)						۱	
۱۶	در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست (ص: ۱۱۰) (نمره ۰/۲۵) بلکه سکولار و دنیوی است (ص: ۱۱۰) (نمره ۰/۲۵) و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. (ص: ۱۱۰) (نمره ۰/۲۵) این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک و عرب و فارس تقسیم می‌کند. (ص: ۱۱۰) (نمره ۰/۲۵)						۱	
	موفق و پیروز باشید						جمع نمره	۲۰